

Ambrozij Sraka :

Glasbeni pomenki.

III.

Letos se spominja klavirski svet stoletnice smrti M. Clementija. Clementi Muzio je bil rojen v Rimu 25. jan. 1752 in umrl v Londonu 10. marca leta 1832. Bil je priznan klavirski pedagog. Iz njegove šole so izšli znani klavirski umetniki kakor n. pr. Czerni, Cramer, Kalkbrenner, Moscheles, Field in drugi manjši. Živel je od zgodnje mladosti pa do smrti večinoma v Londonu. Veliko je tudi potoval po vsej Evropi kot klavirski virtuoz. Komponiral je zelo veliko, zlasti inštrumentalnih stvari, ki pa so že vse davno pozabljene razven njegovih didaktičnih del, ki se še vedno veliko uporabljajo. Vsem slovenskim pianistom in pianistkam so pač znane njegove sonatine, nekaterim gotovo tudi »Gradus ad Parnassum«, njegovo največje in najboljšo didaktično delo. Živel je v dobi Haydnovi, Mozartovi, Schubertovi in Beethovnovi, pa se je od njih pač malo naučil; bil je konservativen in se je držal vedno svojega klasicističnega stila. Njegova produkcija obsega simfonije in klavirska dela, med temi zlasti ciklične sonate po tipu, ki ga je Haydn pred njim stabiliziral. Jaz se sicer ne zanimam dosti za klavirsko tehniko, didaktično glasbo na sploh sovražim, posebej pa še »Gradus ad Parnassum«, ker je bil zame pretežek in nisem imel dovolj vztrajnosti, da bi ga bil dobro predelal; zato pa tudi nikoli nisem znal dobro klavirja igrati. Clementi pa mi je bil antipatičen tudi zaradi svojega imena »Muzio«. To ime me je vedno spominjalo na znanega Rimljana »Mutius-a Scaevola«, ki ga imam še vedno v grenkem spominu. Profesor latinščine je nam srboritim dečkom nekoč pripovedoval, kako si je Mutius Scaevola ocvrl lastno roko. To se mi je zdelo »špavno«, da sem se na glas zakrohotal. Gospod profesor se je skoraj zadušil od jeze vsled take brezbožnosti. In posledica je bila, da sem dobil slab red v »obnašanju«. Jezo sem prenesel na Clementija, ker je bil tudi on Mutius-Muzio. Šele ko sem igral njegove sonatine, sem se polagoma sprijaznil tudi z njegovim imenom. Na višjo klavirsko tehniko in na matematiko sem gledal vedno z velikim spoštovanjem, ker se s tema dvema predmetoma nisem mogel nikoli intimno sprijazniti. Še sedaj se spominjam kako me je rajnki profesor Santem na višji gimnaziji »pohvalil« pred vsem razredom s klasičnim stavkom: Vi pa znate toliko matematike, da bi ljubi Bog iz tega lahko svet ustvaril.

IV.

Spevoigra je odrsko delo, ki drži nekako sredo med dramsko igro in opero; ima nekaj analogije s francosko »vaudeville«, ker se pri obeh vsakega toliko časa igravci spremene v pevce. Prvi zgledi spevoigre so nastali v Nemčiji okrog prve polovice 18. stoletja. Med prvimi skladatelji te vrste odrskih del je Adam Hiller (1728—1804), katerega smatrajo nekateri za stvaritelja spevoigre. Spevoigra je nastala kot protiutež proti italijanski komični operi (opera buffa), ki je takrat oblastno vladala po vsej Nemčiji. Najboljši skladatelji te vrste glasbe so bili v Nemčiji Georg Benda (1722—1795) in Gottlob Neefe (1748—1798); v Avstriji pa

Karl Ditters von Dittersdorf (1739—1799). Tudi Mozartova (1756—1791) »Die Entführung aus dem Serail« ni prav za prav opera — ampak prvo-vrstna spevoigra. Nemci imenujejo spevoigro — Singspiel. Angleži imajo tudi od začetka 18. stoletja podobna odrska dela pod imenom »Beggar's Opera«. Francoska vrsta te spevoigre, »vaudeville« imenovana, je nastala ob koncu 17. stoletja. Beseda »vaudeville« pomeni v prvotnem pomenu pesem, ki se poje po cestah. Kmalu pa je ta beseda izgubila svoj prvotni pomen in pomeni sedaj odrsko delo, v katerega so vpletene pesmi (romance) in majhni zbori. Ta vrsta glasbe se je hitro razširila po vsej Franciji in je bila tudi povod, da je nastala nemška spevoigra (Singspiel). Vaudeville je navadno komične ali satirične vsebine. Med slovenskimi skladatelji spevoigre imamo: Miroslava Vilharja (Jamska Ivanka), H. O. Vogriča, Vodopivca, Lavtizarja in druge. (Dalje.)

„Pojdamo v Škofče“.

Ko so bili koroški peveci pri nas, so na svojih koncertih peli z največjim uspehom tudi pesem z gornjim naslovom. Ker je bilo videti, da se bodo naši zbori posebno za to pesem zanimali in jo hoteli imeti, da bi jo peli, smo se obrnili do skladatelja, oziroma prireditelja pesmi g. Pavla Kernjaka, ki je bil tako prijazen, da nam jo je poslal in jo moremo izročiti zborom v današnji glasbeni prilogi. Pesem je zdrave koncepcije in ji zlasti sveža šegavost odpre namah vsako srce. Pa naj povemo o njej kaj več, kar bo za razumevanje njenega značaja pevcem prav hodilo.

V »Slovincu« je dne 19. jan. t. l. priobčil dr. O. Ilanig sledeče po-jasnilo:

»Ko so sedaj naši ljubi bratje in dragi peveci iz Korotana prepevali na turneji po Sloveniji pesem z zgoraj navedenim naslovom, bržkone mar-sikateri ni vedel, kje in kako je nastala ta pesem.

Hočem to v kratkem pojasniti.

Vzhodni del zelo narodne vasi Logavas, četrt ure od Vrbe ob Vrb-skem jezeru, ima krajevno ime Debr. Tam so stale oziroma so še hiše, katerim se pravi po domače: Srien, Černe, Sužnik (lastnik te hiše je vrl narodnjak in župan Rainer Matevž), Nieme, Kodar, Kovač in Ravhar v Dobu, ki spada že v občino Škofiče.

Pred približno 80 leti so začeli prepevati ladjičarji, ki so vozili po Vrbskem jezeru na splavih drva v Celovec, pesem sledeče vsebine:

Juhe, pojdamo v Škofče,
Kaj pa za ani?
Mi deberski publiči,
Saj smo moadi,
Sužnik je juckove
Kodal pa žebrač
Črne je postajove,
Kovač pa grlač
Nieme je drimove
Srien je krolač,
Ravhar pa babji šmajhlač.

Sužnika so imeli zaradi njegove vesele narave za juckovca, Kodal je dobil zaradi tega ime žebrač, ker je pri cerkvenih prireditvah, po-sebno procesijah glasno molil, Črne je imel dve kmetiji in hodil od ene do druge nadzorovat delavce, kar mu je prineslo ime postajove. Kovač je

bil skrben gospodar in se je mučil — garal —, da kaj pridobi, zato priimek — grlač. Ravno nasprotno pa je sosed Nieme rad zahajal v gostilne, tam ostal cele dni in zadremal pri mizi. Zato so ga krstili za drimovca.

Sriena so krstili Logavaščani za krofača, ker je kot gostilničar sam najrajši pogledal v kozarec. Ravhar je bil velik veseljak, posebno na gostijah je neumorno plesal z mladimi in starejšimi ženskami, jim pravil burke in tako prišel do imena — babji šmajhlač.

Kakor se vobče govori, je zložil ravno on to pesem.

Sedanji vodja pevskega zbora v Logavasi Pavel Kernjak, organist v St. Ilju, ki je leta 1929 tako spretno vodil ves zbor na turneji po Sloveniji, je predelal to pesem in vpostavil imena nekaterih pevcev s priimki, ki označijo njihovo lastnost.

Kraji Škofiče, Paprače, Pinjaves so v bližini Logevasi; ime Mojci, se nanaša na zarjavelo devico, p. d. Ajtonova Mojci, ki je bila zelo varčna. Govori se, da je sušila stare »finfarje«, a jih je odnesel močan jug, vsled česar je bila silno potrta, posebno, ker je sedaj uvidela, da jo bo že težko kateri moški snubil.

Ostale kitice je dodal pevovodja Kernjak iz narodnih koroških pesmi, kar da vsemu prav mično, veselo obliko; iz vse pesmi se tako prav zrceli veselo, pošteno, nadvse milo, obenem pa tudi narodno čuvstvovanje pravega koroškega Slovenca.

Vi Logavaščani tam ob obalah Vrbskega jezera pa ste lahko ponosni na to pesem, saj je vzbudila na vsej turneji povesod odkrito priznanje in žela viharen aplavz.

Zato pa ostane resnično geslo, ki si ga je izbralo logavaško pevsko društvo:

Od jezera do vrh planin
Črez Logavas
Razlegaj se
Slovenski glas.«

Dne 21. januarja pa je priobčil v »Slovincu« neki M. K. sledeči dodatek:

»Ker sem doma iz Logevasi, so mi raditega razmere in osebe, opisane v članku »Pojdamo v Škuľče«, v »Slovincu« z dne 18. t. m. osebno zelo dobro znane. Vsi ti možje so stalno občevali v hiši mojih staršev.

Članek vsebuje nekaj napak:

Hišna imena se glase: Srien, Črnc, Šušnik, Nieme, Kodal, Kovač, Ravhar. Ne Debr, ampak D'br, raditega tudi d'brški pubč — ne publiči. Saj smo mvađi, ne moadi. Ne Sužnik, ampak Šušnik, Črne je postajove, Kovač pa harlač, ne grlač; harlač pomeni kmeta voznika, ki je zmira na rajži. Nieme je bil dobrčina, ki je bil od narave ne pa radi pijańčevanja drijmovc. Sriena jaz nikdar nisem videl pijanega, tudi nikdar nisem slišal, da bi bil vdan pijańčevanju. Krofač izvira bržkone od besede krof. Srien je imel sicer močan vrat, vendar pa ni bil krofast.

Pesem je nastala po mojem mnenju okrog l. 1880 do 1890; najbolj verjetno je, da jo je zložil stari Ravhar, ki je bil čevljar po poklicu.«

Skladatelj in organist v Trebinji Pavel Kernjak pa nam je obenem z rokopisom pesmi sporočil sledeče pripombe:

»Ustrezam Vaši želji (da pošlje in prepusti v tisk pesem¹) pod pogojem, da skrbite za to, da ostane pesem originalna, ne da bi, kakor je na Koroškem navada, vsak zbor po svoje spreminjal imena pevcev in vasi.

¹ Opomba uredništva.

Pesem »Pojdamo v Škof'če« so pred kakimi 90 leti zložili logavaški fantje, seveda v par raztresenih taktih, ki so hodili vasovat v Škofiče, Paprače in odondod v Pinjoves k Bradaču, tako je še danes hišno ime, kjer je bila doma ista Mojcej.

Popravlil sem nekaj besedilo, ker bi se pesem, pisana docela v našem narečju, težko razumela. Ker pa je pesem *precej koroška*, bi želel, da jo vsaj koroški zbori pojo v svojem dialektu, da se ji ohrani značaj.

K temu samo pripomnimo, naj se pevci res drže koroškega besedila in naj zlasti pazijo na opuščaje ('), ki nadomeščajo polglasnik. Pesem bo izgubila vso pristnost, če jo bomo pregnetli na naša narečja. Naj pevovodje na to posebno pazijo.

Fr. Kramar:

Kakšne pesmi z napevi sem napisal med slovenskim narodom.

(Dalje.)

39. (Oče zaigrá [zakvartá] lastno hčer): Stoji ta bela Vrhnika, * Notri je Micka žalostna. (Podgrad.)
40. (Prava mati zagrozi pisani materi): Otroci' imájo hudo mater, * Pa so jo za kruh prosili. * Vona ga ni votla dati. (Vinje na Gorenjskem.)
41. (O mačehi): »Minče, Minče, pejdi dôma, * Ti imaš dôma hudo mater!« (Vinje na Gor.)
42. (Jerica in njena mačeha): Jerca zjutraj zgodej vstala, * In voličke past je gnala. (Kleče.)
43. (Jer'ca in njeni sinovi): Jerca je imeva devet sinov, * Pa vsem je kupiva gruntece. (Ihan.)
44. (Živa pokopana rodi dete): Ena mat' je na porod' umrva. (Gorenjska.)
45. (Oživljeni »mrlič«): Tokó je reku Tramšê mlad. (Vinje na Gorenjskem.)
46. (Ubegli samostanski hlapec): Ta prva pošta prleteva, * Mene je gvavca zaboleva. (Trzin.)
47. (Sestra najde svojega brata): Tri romarce so romale * V Galic'jo k svet'mu Jakopu. (Iška Loka.)
48. (Mož pride na svatbo svoje žene): Mat' belo pogačo vsajajo. (Bitenj pri Kranju.)
49. (Mož pride na svatbo svoje žene): »Kaj pa vam pravim, stara mat!« (Planina na Goriškem.)
50. (Ukleta zajkla): Tam lêži, lêži njiva. (Trzin pri Ljubljani.)
51. (Smrt in Tomaž): Tomaž nabija sodič nov. (Bitenj pri Kranju.)
52. (Ukradena Marička): Tristo malj za Dunajem * Je b'la Marička vkradena. (Ihan.)
53. (Cigan): Stoji tam ena lipica, * Pod lip'co so ciganje vsi. (Ig pri Ljubljani.)
54. (Ptičev svèt za dobro ženitev): Mladi jager po gojzdu jaga. (Cirnik na Dol.)
55. Rada bi nuna b'la, * Rada bi v klojster šla. (Sarsko nad Igom.)
56. (Nuna): Hanzelj je pod klojstrom orav. (Gorenjska.)
57. (Nuna): Stoji, stoji mi zidan most, * Odi Krajna da Medvud. (Gorenji Ig.)
58. (Pekova hči): Stoji, stoji oj Dunej lep, * Na Dunej' je placov devet. (Vinje na Gor.)
59. (Zormanova Micika): Ta star' Zorman za mizo sedi, * In gleda svoje lepe hčeri. (Trzin.)
60. (Mlada Zorka): Mlad kraljič je zjutrej zgodej vstov. (Ihan na Gorenjskem.)
61. (Mlada Vida): Mlada Vida je pelnice prala, * Na šrokem morji, na bel'mu peski. (Ihan.)
62. (Zarija in Solnčica): Stoji, stoji tam beli grad, * Notri sta oče inoj mat'. (Vinje.)
63. (Desetnica): B'la je ena stara mati. (Planina na Goriškem.)
64. Gospa Sveta Nedelja je zjutra zguda vsta, * Se j' padala v pul' in pul'. (Goriška.)
65. (Gođec pred peklom): »Oh, kod s' pa hodu, Davdek ti?« (Vinje na Gorenjskem.)
66. (Tri potopljene vasi): Lêži, lêži ravno polje, * Čez polje so vozke stezé. (Bitenj pri Kranju.)
67. (Srce iz prsi vzeto): »Oj sinek Dominek, * Kê s' pa ti s'noči biv?« (Vinje.)
68. (Kaj so Jankotu d'jali?) Prvič so d'jali: Janko, bejži v goro, v goro! (Konfin.)
69. (Fantje igrajo za dekle): Oj štirje fantje špilajo * Za eno mlado kelnarco. (Tlake na Dolenjskem.)
70. Lêži, lêži bela cesta, * Po cest' pa furman' furajo. (Vinje na Gorenjskem.)

(Dalje.)

Nujno pozivamo vse zборе, ki nameravajo prirediti pevske koncerte, naj javijo spored in čas ter kraj koncertov pravočasno Pevski zvezi, kamor naj se tudi sicer obračajo po navodila, da se ognejo neprijetnim situacijam in stroškom.

V zadnji seji je sklenil odbor, da priredi Pevska zveza v proslavo biserne svete maše velezaslužnega nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča, dne 30. julija velik koncert v Ljubljani. Podrobnosti bomo še objavili. Naj zbori že sedaj mislijo na to!

Cerkveni koncert staroslovenske glasbe.

V Zagrebu so pred dobrim letom osnovali Cirilo-Metodov zbor, ki si je nadel nalogo, gojiti in propagirati samo staroslovensko cerkveno glasbo, oziroma one cerkvene pesmi, ki so zložene na staroslovenski nabožni tekst, pa naj bodo obredne (liturgične) ali le nabožne. V tej svoji misiji je zbor obiskal letos tudi naše kraje in priredil v Ljubljani in Mariboru cerkven koncert z izbranim sporedom.

Zbor je krepko organiziran, ima svojo trdno podlago v železni disciplini, ki se ji podvrže vsak član prostovoljno z največjo resnostjo, prepojen z globoko zavestjo, da služi vzvišeni ideji. Disciplinarnost, notranja podreditev enotnemu delu, je pač najtrdnjša podlaga za vsako organizacijo in najboljši porok za uspeh in napredek. Kaj ti pomaga, če zbor še tako pripraviš, če pa ti pri nastopu pevci niso zbrani in pazljivi. Ta red in zunanja, še bolj pa notranja disciplina je na prvi pogled imponirala.

V skladu s to ubranostjo volje je bilo tudi petje: ritmika v vseh podrobnosti izravnana in urejena, intonacija vseskozi čista, vedno jasno razbran vsak ton in črta posameznih glasov; harmonija vedno primerne prozorna. Glasovi so lepo izenačeni, vedno podrejeni skupnosti, petje je bilo v pp idealno lepo, v ff morda malo rezko. Izreka je bila vzorna in jasna. Če so hoteli biti tenori včasih malo trudni, so nas pa v naslednjem hipu poplašali za to nizki zvočni kontrabasi.

Spored je bil bogat, stilno krepak, za nas zelo ilustrativen. Zato je polna dvorana donela od ploskanja.

Članarine še sedaj niso poravnali nekateri zbori. Opozarjamo na to. Neprijetno bi bilo, če bi morali kateri zbor črtati, ker mu nastanejo iz tega lahko velike sitnosti. Članarina je pa vendar tako nizka, da ni mogoče izgovarjati se na krizo.

Ker nekateri zbori še tudi naročnine niso poravnali in s tem zavirajo redno izdajanje »Pevca«, jim kliče odbor glasen apel, naj čim prej store svojo dolžnost, ker bi morali take zamudnike — eventualno v smislu društvenih pravil tudi črtati iz članstva.

Pevodnja Komarevski je suveren, ki ne pozna koncesij, če gre zares. Mir, zavest zna vsiliti tudi pevcem, zato se nikdar nikjer nič ne šibi.

Drugi dan (v nedeljo 5. marca) je pel zbor pri slovesni sv. maši grško-kat. obreda pri Sv. Petru vso liturgijo, ki je trajala dobro uro in pol. Pri naši službi božji je zbor prepuščen bolj sam sebi, nima zdaleka toliko zveze z oltarjem, kot pri njihovem obredu. Ves čas je zbor vprežen, zdaj odgovarja svečniku, zdaj poje originalne homofone in polifone skladbe. In vse to brez vsakega instrumenta in vedna mena intonacije. V resnici neizmerno delo, ki ga ima zbor. Naši organisti vedo, kaj stane truda pesem, ki naj pride na kor brez orgel. Pa se še rado kaj zmaje. Pri tej maši se ni ves čas niti malo. Zato je treba izredne paznje, vaje, pripravljenosti in strokovne spretnosti. Ne morem razumeti kritika »Slovenskega Narodca«, ki vse to petje tako omalovažuje; najmanj, kar je pokazal, je, da ne pozna tehnične plati vokalnega vzdržnega petja. Cerkev je bila nabito polna in je ves obred napravil izredno globok utis.

Čemu toliko o koncertu, Zato. 1. ker je specializacija zbora na eno samo panogo pevske kulture vsega spoštovanja in opozoritve vredna. 2. ker nam je idejna stran tega petja tako blizu in je tako vzvišena, da je ne smemo prezreti. 3. ker nam je zbor s svojim petjem v Unionu in v cerkvi odprl nov list in osvetlil velik kos glasbene kulture.

K izrednemu uspehu iskreno čestitamo in želimo krepkega razmaha in božjega blagoslova.

Novе skladbe.

Dr. Božidar Širola, znani velezaslužni hrvaški folklorist, je s svojo neumorno marljivostjo nabral že neizmerno veliko hrvaškega narodnega blaga. Z izredno tankočutno preciznostjo je preiskal že več

krajev in do dna preiskal več važnih vprašanj. Kar pet zvezkov imam pred seboj, ki jih je spisal, in sicer vse v treh letih, t. j. 1930—1932. Jugoslovanska akademija znanosti, katere pravi član je omenjeni znanstve-

nik, je izdala l. 1930 njegovo predavanje »Problemi našega muzičkog folklor«, ki ga je predaval pri slavnostni seji iste akademije dne 4. maja 1930. V tej razpravi se peča podrobno z nalogo melografije, problemom melopoije, ritmike, harmonije, arhitektonike in večglasja. Pisec je prodril na podlagi več zbirk in razprav, ki so mu bile že na razpolago, prav v sredo sistema in je pokazal znanje in umevanje te naloge v taki globini in širini, kakršne ne moremo prisditi dosedaj nobenemu znanstveniku te stroke. Ker je snov te razprave važna tudi za nas in velja sporediti njihovim problemom tudi probleme naše ljudske pesmi, najtopleje priporočamo knjigo, ki je pisana zelo jasno in lahko razumljivo, vsakomur, ki hoče dobiti vsaj površen upogled v tvornico ljudske glasbe.

V letu 1931 sta izšli dve njegovi samostojni razpravi, in sicer »Etnografski zapisi z otoka Raba« in nekako obširno podano poročilo »O muzikološkem delu etnografskega muzeja v Zagrebu«. V prvi knjigi je obdelal pisec ljudi, njih hiše, noše, razno orodje, šege in navade, ples, glasbene instrumente, liturgično petje, ki ga tam še imajo, in svetno petje, oboje s številnimi zgledi v notah in besedilu. S tem delom, ki je zahtevalo neizmernih priprav, žrtev, truda in časa, je rešil predragoceno ljudsko blago, ki dandanes, to vemo vsi, vedno bolj gine.

V drugi knjigi o delu etnogr. muzeja je sestavil podrobno poročilo, kaj je muzejsko vodstvo v folklorističnem oziru že storilo. Pred tem delom človek obstane in zardi, v duši mu vstaja vprašanje: In mi??? Na koncu je pridejan tudi še seznam vseh studij, del in publikacij, ki so bile izdelane za muzej in priobčene samostojno ali po raznih listih (revijah). Da res, Hrvatje so lahko ponosni, so veliki, znajo ceniti svoje in skrbno delajo. Seveda uživajo tudi razne podpore, je pa vendarle glavno to, da imajo za to narodno bogastvo smisla. Pri nas pa še niti začeli nismo, vsaj sistematično ne. Pa zlo je to, da niti nimamo pravega izgleda, da bomo začeli. In vendar to premoženje danzadnem gine, se podira in propada.

V letu 1932 pa sta izšla dva zvezka (15. in 17.) Etnološke biblioteke, ki ju je spisal isti marljivi pisec. V enem je obdelal prav podrobno vse vrste piščali, na katere piska ljudstvo. V razlago je vpletenih nebroj slik in zgledov z notami. Podobno delo je pri nas pripravljaval umrlj prof. Beranič, tako je bilo poročilo ob njegovi smrti. Delo ni dovršeno, a kje je nabrana snov? Ali se je kdo pobrigal zanjo, da je prišla v naš muzej?

V drugi razpravi je pa prav potanko orisal in opisal ljudska trobila, podobna klarinetom, to so njihove »sopile in zurlec. Tudi v tej knjigi je vpletenih več slik in zgledov v notah. Opozarjamo na vsa ta dela zlasti naše mlade inteligente. Naj bi vendar kdo posvetil svojo ljubezen temu prepotrebemu

delu. V omenjenih knjigah bi dobil dosti, dovolj navodil, kako delo pričeti in kako nadaljevati. Škoda nam je dr. Vurnika, od nje ga smo vsi dosti upali, a s tarnanjem se ne smemo zadovoljiti, temveč vrzel čimprej zamašiti.

Vinko Vodopivec je uredil kar štiri zvezke cerkvenih pesmi za moški zbor. Prva, *Laudate Dominum*, obsega 8 mašnih pesmi, in sicer so zložili po dve pesmi E. Komel, I. Laharnar, L(ojze) B(ratuž) in V. Vodopivec. Pesmi so pisane v zmernem homofonem slogu, zdaj za en glas, zdaj za dva ali štiri glasove z orglami ali brez njih. Moški zbori imajo vobče v svetni in cerkveni literaturi manj izbire, kakor mešani, zato jim zbirko, ki stane samo 4 lire, prav toplo priporočamo.

»*Cantate Domino*« je naslov drugi zbirki v drugem natisu, ki je v njej 13 postnih in velikonočnih pesmi, in sicer sta zložila po štiri E. Komel in L(ojze) B(ratuž), Vodopivčevih je pa pet. Med postnimi je posebej treba omeniti ono prekrasno »Pod oljkami«, ki je izšla v prejšnji zbirki za mešani zbor. Je to ena najlepših postnih pesmi novejšje dobe, ki je preveč priprosta za oko, a tako silno globoka za srce. Bojim se pa, da je moški zbor ne bo mogel tako lepo zapeti, kot jo more mešani. Dramatika pesmi zelo pridobi, če poje srednji stavek v tenoru en sam. V 10. taktu zveni dosti zmerneje na zlogu »vsak« kvarta gis-cis kot oktava.

Tretja zbirka nosi naslov »*Ave Maria*« in obsega 16 Marijinih za moški zbor, ki so jih zložili Komel, Vodopivec in Laharnar. Izšla je v samozaložbi. Pesmi so vsevprek priproste, dostopne vsakemu zboru, ne nudijo na zunaj nič novega, bodo pa zlasti šibkejšim zborom, ki se žrtvujejo cerkvenemu petju, zelo prav prišle, ker bodo po vrsti vse lepo zvene. Morda je večkratna trojnica v št. 14 malo vsiljiva in sili ven iz cerkve, toda drugi del je naravnost srčkan.

In da imajo zbori vsega pri roki, je izdal isti še »*IX. tantum ergo*« za moški zbor. Ta zbirka je tudi odobrena od cerkvene oblasti, medtem ko prejšnje nimajo formalne aprobacije. V enotnem homofonem slogu, poživljenem po pogostnih imitacijah, so zložili po tri pesmi Vodopivec, Laharnar in Komel. Vse štiri zbirke tvorijo nekako zakroženo delo v priročnih snopičih, so enotno urejeni, zloženi in celo po obliki zelo podobni (enako veliki). S temi zbirkami je prišla našim cerkvenim moškim zborom prav lepa pomoč. Pesem je pa še vedno važen del službe božje in človeku posebno zaleže tam, kjer mu umira pesem izven cerkve. Naj bodo te pesmi tečna dušna hrana in uteha in izliv vseh polnih src! Priporočamo jih vsem zborom, tudi onim, ki pojo sicer navadno v mešanem zboru. Mena moškega zbora z mešanim posebno dobro učinkuje in zveni moški zbor med mešanim posebno resno, ubrano in pobožno.

Dne 18. marca je umrl v Ljubljani zopet en naš učenjak, mož velikan, dr. Jože Mantuani. Neizmerna škoda za moža, ki svojega monumentalnega dela — glasbene zgodovine ni mogel dovršiti in popolnoma redigirati. Ali bo mogel kdo to na najširši podlagi zasnovano delo dovršiti? Dr. Mantuani spada med one naše velemože, ki so jim meje ožje domovine preozke in jih pozna tudi zunanji svet daleč naokoli. Opozarjamo na podrobni življenjepis tega učenjaka, ki ga bo priobčil »Cerkveni glasbenik«.

Profesorski izpit iz glasbe je prav dobro napravil pred drž. komisijo v Ljubljani, dosedanji suplent na knezoškofijski gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano, Matija Tomec, že dobro znani skladatelj, ki je tudi sotrudnik »Pevca« že več let in član našega art. odseka. On je ne le prvi v Sloveniji, temveč tudi prvi v državi sploh, ki je napravil ta izpit. Odličnemu glasbeniku prav iskreno čestitamo k lepemu uspehu! — Iz dnevnikov smo izvedeli, da je napravil isti izpit v Beogradu Pahor Karel iz Maribora. Čestitamo!

Iz uredništva in upravnništva.

Radi pomanjkanja prostora smo odložili poročila o prireditvah za prihodnjo številko, ki izide (dvojna) v začetku maja.

»Pevca« se je boril letos s težavami, kakršnih še ni imel. Pa je vendar završil tudi to leto. Upamo z vsem prepričanjem, da bo imel letos lažje delo in da bo mogel redno izhajati.

Opozarjamo zbere na priloge, ki jih naj naroče vsi pevci in vse pevke (po 10 Din letno). Tudi dosedanje pesmarice nudimo zborom broširane po 10 Din, posameznikom pa po 12.50 Din.

Podpirajte »Pevca«, da ne omaga! Manjka pa še vedno zavesti, da je treba o prireditvah poročati. To je nujna in potrebna zadeva in je zadnji čas, da se je odbori zavedajo. Torej več poročil.

V prihodnjem letu bomo priobčevali v vsaki številki mladinske pesmi, ki jih bo mogoče dobiti tudi posebej za mladinske zbere. Med drugimi imamo več prav lepih svežih na primerne originalne tekste, ki jih je zložil prof. M. Tomec. Opozarjamo na nje že sedaj zlasti šol. vodstva, koder imajo mladinske zbere.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

reg. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva c. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama

**Hranilne vloge znašajo
nad 180 milijonov dinarjev**

Mestna hranilnica ljubljanska Ljubljana

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji
Ima vlog nad 480.000.000 Din

Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo

Vloge sprejema na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje kar najbolj ugodno. Posojila dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje

Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice

Telefon 2016 in 2616

Poštni čekovni račun št. 10.533

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol

Tvrdba

Minka Modic Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4

zraven Jugoslovanske tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo

glasbil in glasbenih potrebščin

Stalno imamo na zalogi potrebščine za pevske zборе (notni papir, piščalke itd), tamburaške zборе (glasbila, strune, trzalice, trakove, partiture itd.) in vse potrebščine za orkestre

Zastopstvo klavirjev

svetovnih znamk Grotrian-Steinweg in Philipps, ki veljajo v inozemstvu za najpopolnejše fabrikate

Postrežba solidna!
Cene konkurenčne!

Blago prvovrstno!
Zahtevajte oferte!

